

— Өздеріңізге белгілі, биылғы жылы біз стратегиялық әріптестер және тату-тәтті көршілер — Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасының арасындағы дипломатиялық қатынастардың орнығуының 30 жылдығы секілді маңызды тарихи оқиғаны атап өтеміз, — деді өз сөзінде «Қазақойл Ақтөбе» ЖШС бас директоры Чжао Цзинчэнь.

— Өзара сенім мен ынтымақтастықтың жоғары деңгейінің айғағы пандемиядан кейін Қытай Халық Республикасының төрағасы Си Цзиньпиннің алғашқы мемлекеттік сапарында Қазақстанға келуі. Мұның өзі біздің қатынастарымыздың одан әрі нығаюына жаңаша серпін береді.

Чжао Цзинчэнь компанияда бұл мерекелік сәтті атап өту аясында бірқатар шаралар өткізілгеніне тоқталды. Мысалы, наурыз айында біздің облысымыздағы жетекші мұнай-газ өндіруші кәсіпорынның қызметкер-

МҰНАЙШЫЛАРДАҒЫ МАҢЫЗДЫ СӘТТЕР: ОТЫЗ ЖЫЛҒЫ ОРНЫҚТЫ БАЙЛАНЫС

Осыдан 30 жыл бұрын Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасында дипломатиялық қарым-қатынас орнады, ал биылғы 1 қазан күні Қытай Халық Республикасы құрылғанына 73 жыл толды.

лері шығармашылық конкурса қатысып, үздік эссе жазу сайысына түсті.

Серіктестіктің бас директорының өндіріс жөніндегі орынбаса-

ры Аман Имандосов «Қазақойл Ақтөбе» компаниясында бірқатар стратегиялық жоспарлар бар екенін айта келіп, олар ұжымды белгіленген межелерді нақты,

дер кезінде және сапалы орындауға бағытталғанына тоқталды. Салтанатты шара тамаша ойластырылған және қызғылықты концерттік бағдарламамен, сон-

дай-ақ викториналармен жалғасты, сайыс жеңімпаздарына ескерткіш сыйлықтар берілді.

Қатысушылары қосарлы негізде «ҚазМұнай-

Газ» ұлттық компаниясы мен CaspianInvestmentsResourcesLtd (Sinorec) болып табылатын «Қазақойл Ақтөбе» ЖШС 1999 жылдан бері біздің өңірдегі «Әлібек-мола» және «Қожасай» мұнай-газ конденсатты кен орындарын игеруді жүзеге асырып келеді.

Компания осы уақыт ішінде мұнай өндіру, әлеуметтік және корпоративтік жауапкершілік саласында жетекшілер қатарында өз орнын нығайтты. Мұндай жетістіктің негізі ретінде мұнай өндірудің жоғары қарқынының орнығуы, сондай-ақ қызметкерлердің кәсібилігі мен жоғары деңгейі, озық технологияларға бағдар ұстау қызмет етті.

ҚР заңдылықтарына сәйкес мұнай өндіру мен кен орындарын игеру бойынша жұмыстарды жүргізуде компанияның негізгі басымдықтарының бірі азаматтардың өмірі мен денсаулығы үшін қолайлы қоршаған ортаға құқығын қамтамасыз ету болып табылады. Серіктестікте халықаралық стандарттар талаптарына жауап беретін қоршаған орта мен өңбек қауіпсіздігі бойынша бағдарлама жасалып, өндіріске енгізілген.

Ләззат ЕГІБАЕВА.

Жоба

АҚТӨБЕ ОБЛЫСТЫҚ МӘСЛИХАТЫНЫҢ ШЕШІМІ

Ақтөбе қаласы № 2022 жылғы «__» _____

«АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЛААРЫ МЕН ЕЛДІ МЕКЕНДЕРІНІҢ АУМАҚТАРЫН АБАТТАНДЫРУ ҚАҒИДАЛАРЫН, ЖАСЫЛ ЕКПЕЛЕРДІ КҮТІП-ҰСТАУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ ҚАҒИДАЛАРЫН БЕКІТУ ТУРАЛЫ» ОБЛЫСТЫҚ МӘСЛИХАТТЫҢ 2015 ЖЫЛҒЫ 11 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ №349 ШЕШІМІНЕ ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ

Әкімшілік құқықбұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 386, 505-баптарына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабы 1-тармағының 4-2), 4-3) тармақшаларына, 2-2-тармағына және «Жасыл екпелерді күтіп-ұстаудың және қорғаудың үлгілік қағидаларын, қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың қағидаларын және «Ағаштарды кесуге рұқсат беру» мемлекеттік қызмет көрсету қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы №235 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №10886 тіркелген) сәйкес Ақтөбе облыстық мәслихаты ШЕШТІ:

1. «Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру қағидаларын, жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау қағидаларын бекіту туралы» облыстық мәслихаттың 2015 жылғы 11 желтоқсандағы №349 шешіміне (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №4686 тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген шешіммен бекітілген Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарында жасыл екпелерді күтіп-ұстаудың және қорғаудың қағидалары осы шешімге қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Осы Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандырудың Қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 20-бабының 23-15) тармақшасына сәйкес әзірленді және құқықтық мәртебесі мен шаруашылық қызметінің нысандарына қарамастан, барлық заңды тұлғалар, жеке тұлғалар, сондай-ақ аула және қоғамдық аумақтарды абаттандыруға жауапты лауазымды адамдар үшін Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру тәртібін айқындайды»;

2-тармақ алып тасталсын;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Осы қағидаларды мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) абаттандыру — сол немесе өзге аумақты құрылыс және мақсаты бойынша қалыпты пайдалану үшін жарамды жағдайға келтіру, халықтың дені сау, жайлы және мәдениетті өмір сүру жағдайын жасау мақсатында жүзеге асырылатын жұмыстардың (аумақтарды инженерлік дайындау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету, жолдарды салу, коммуникациялық желілерді және сумен жабдықтау, көріз, энергиямен жабдықтау құрылыстарын, жабындар құрылыстарын дамыту, монументті өнердің шағын сәулеттік нысандары мен объектілерін орналастыру, көгалдандыруды жобалау, шу деңгейін азайту, микроклиматты жақсарту, ауа бассейнін, ашық су айдындары мен топырақты ластандырудан қорғау бойынша) және көрсетілетін қызмет (аумақтарды құрғатуға және көгалдандыруға тазалау, жинау, санитарлық тазалау бойынша) жиынтығы;

2) аумақтарды жинау — тұрғындардың тіршілік әрекеттері нәтижесінде елді мекендерде түзілетін қоқыстарды (қалдықтарды) жинау, жою және залалсыздандыру мақсаты болып табылатын іс-шаралар кешені;

3) аулашілік аумақтар — шағын сәулет нысандарын, балалар, кір жаятын, контейнер алаңдарын, автокөлік орынтурақтарын, декоративтік құрылыстарды, аулаға кіру, үйге өтпе жолдарды орналастыру үшін пайдаланылатын (бір аулада бірнеше жер пайдаланушылар болған жағдайда бекітілген аумақтың шекаралары пайдаланылатын аумақтың шекараларына барабар немесе тараптардың келісімдері бойынша анықталады) жерлер;

4) бекітілген аумақ — осы Қағидалармен айқындалған, шекараларда жинау және күтіп-ұстау үшін бекітілген, жер учаскесі.

Қалалар мен елді мекендердің аумақтарында бекіту нысандары болып табылады:

бөлінген телімдер шекарасынан бастап өтпе жол жиегімен шектелген көше жақтағы аумақ; орамшілік аумақтарының телімдері; сақтау, жинақтау және басқа да мақсаттар үшін уақытша пайдаланылатын аумақ;

іргелес жатқан аумақ;

5) бөлінген аумақ — жерді пайдаланушының (заңды немесе жеке тұлғаға) иелігіне немесе Қазақстан Республикасының заңнамаларда көзделген құқықта, уәкілетті органдардың құқықтық шешімдеріне сәйкес өзіне қарасты нысандарды орналастыру үшін пайдалануға берілген жер телімі;

6) ғимарат — табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілікті объект (жерүсті, су беті және (немесе) жерасты, суасты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін;

7) жалпыға ортақ жерлер — алаңдар, көшелер, тротуарлар, өтпе жолдар, жолдар, жағалаулар, саябақтар, скверлер, қала ормандары, бульварлар, су айдындары, жағажайлар, зираттар және халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыруға арналған өзге де объектілер (жалпыға ортақ инженерлік жүйелер) орналасқан және оларға арналған жерлер;

8) жалпыға ортақ пайдаланылатын орындар — халық үшін қолжетімді немесе ашық болатын аумақтар, объектілер;

9) жөн-жосықсыз тегілген қоқыс үйінділері — меншік нысанына қарамастан, жеке немесе заңды тұлғалардың қызметтерінің процесінде пайда болған қатты тұрмыстық қалдықтар, ірі көлемді қалдықтар, өндіріс және құрылыс қалдықтарын, басқа қоқыстар, қар, мұздарды өз еркімен (жөн-жосықсыз) шығару (орналастыру) немесе жинау;

10) көлік жүретін бөлікті күтіп ұстау - автомобиль жолдарын пайдалану қағидасына жауап беретін, оның нәтижесінде жолдар мен жол құрылғыларының көлік - пайдаланудың жай-күйі сақталатын жұмыстар кешені;

11) көше (көшенің көлік жүретін бөлігі) — елді мекендер шекарасының шегіндегі автомобиль жолы;

12) қатты тұрмыстық қалдықтарды, ірі көлемді қалдықтарды шығару шарты — тапсырыс беруші мен орындаушы арасында қатты тұрмыстық қалдықтарды, ірі көлемді қалдықтарды шығару жөнінде жасалынған заңды күші бар жазбаша келісім;

13) қатты тұрмыстық қалдықтар — қатты түрдегі коммуналдық қалдықтар; 14) қатты тұрмыстық қалдықтарды, ірі көлемді қалдықтарды жинау және шығару — қатты тұрмыстық қалдықтар жешіктерін арнайы автокөліктерге тиеу, қоқыс қораптарының, алаңдарын және оларға баратын жолдарды шашылған қоқыстан тазарту және оларды қоқыс жинау орнынан жою орнына тасымалдау;

15) қасбет — ғимараттың немесе құрылыстың сыртқы жағы;

16) қоқыс жәшігі — қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға арналған стандартты ыдыс;

17) маңдайша — ғимаратқа кірер жолдардың саны бойынша оған кірер жолдың шегінде және (немесе) алып жатқан аумақ қоршауына кірер жолда, сондай-ақ тауарларды өткізетін, жұмыстарды орындайтын және қызметтерді көрсететін жерлердегі жеке және заңды тұлғалардың меншікті (жалдайтын) ғимараттарының, оларға жапсарлас құрылыстарының және уақытша құрылыстарының шегіндегі шатырлар мен қасбеттерде орналастырылатын, жеке және заңды тұлғаларды дараландыру құралдарын қоса алғанда, олардың қызмет түрі туралы ақпарат;

18) өндіріс қалдықтары — өндіріс процесінде пайда болған және бастапқы тұтынушылық қасиеттерін толығымен немесе ішінара жоғалтқан шикізаттың, материалдардың, басқа да бұйымдар мен тағамдардың қалдықтары;

19) өтпе жол — тұрғын үйлер мен қоғамдық ғимараттарға, мекемелерге, кәсіпорындарға, шағын аудандар, орамдар, елді мекендер ішіндегі құрылыс объектілеріне көлік құралдарының кіруін қамтамасыз ететін жол элементі;

20) тротуар — жаяу жүргіншілердің жүруіне арналған, жолдың жүру бөлігімен шектесетін немесе одан көгілмен немесе арық жүйесімен бөлінген жолдың элементі;

21) уәкілетті орган — коммуналдық шаруашылықты реттеу саласындағы функцияларды жүзеге асыратын жергілікті атқарушы органның құрылымдық бөлімшесі;

22) ұйым — абаттандыру саласында маманданып жүрген жеке немесе заңды тұлға;

23) үй — адамдардың тұруына немесе ішінде болуына, өндірістік үдерістерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын, тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылыс. Үйдің жерасты бөлігі болуы мүмкін;

24) фриз — сәулеттік құрылыстың сол немесе басқа бөлігін аяқтайтын немесе көмкеретін көлденең жолақтар немесе таспалар түріндегі декоративтік құрылым;

25) шағын архитектуралық нысандар — декоративтік сипаттағы және іс жүзінде пайдаланылатын объектілер (мүсіндер, субұрқақтар, барельефтер, гүл құмыралары, павильондар, күркелер, отырғыштар, құтылар, балалар ойындары және ересектердің демалысына арналған жабдықтар мен конструкциялар);

26) іргелес аумақтар — ғимараттар, құрылыстар, қоршаулар, құрылыс алаңшаларының, сауда, жарнама объектілеріне және жеке немесе заңды тұлғалардың балансындағы, меншігіндегі, иелігіндегі, жалға алуындағы басқа объектілер шекараларына тікелей (периметрі бойынша 5 метр шекарадағы) жана-сып жатқан аумақ;

27) ірі көлемді қалдық — өзінің тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқан, тұтыну және шаруашылық қызметтерінің қалдықтары (тұрмыстық техниканы, жиһазды және басқаларын қоса алғанда); 28) халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтары — егде жастағы, мүгедектігі бар адамдар, өз бетінше жүріп-тұру, көрсетілетін қызметтерді, ақпаратты алу немесе кеңістікте бағдарлану кезінде қиындық көріп жүрген, оның ішінде балаларға арналған арбаларды және (немесе) кресло-арбаларды пайдаланатын адамдар»;

31 және 32-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын: «31. Жеке және заңды тұлғалар, олардың қызметі нәтижесінде пайда болған коммуналдық қалдықтарды пайда болған кезінен бастап қалдықтармен қауіпсіз жұмыс істеуді және қалдықтарға арналған контейнерлерде (бұдан әрі — контейнер) жинақтауды қамтамасыз етеді.

32. Коммуналдық қалдықтарды басқару Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 28 желтоқсандағы №508 бұйрығымен бекітілген Коммуналдық қалдықтарды басқару қағидаларының (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №26341 болып тіркелген) нормаларымен реттеледі.»;

34-тармақ алып тасталсын;

35 және 36-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«35. Үй иелерінің аумағында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 25 желтоқсандағы №КР ДСМ-331/2020 бұйрығымен бекітілген «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық қағидаларының (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №21934 болып тіркелген) талаптарына сәйкес мамандандырылған көлік үшін ыңғайлы кірме жолдармен контейнерлерді орналастыруға арналған арнайы алаңдар болады.

36. Контейнерлерге және контейнерлік алаңдарға тек коммуналдық қалдықтарды тастауға және жинауға жол беріледі.»;

37-тармақ алып тасталсын;

38-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«38. Контейнерлер босатылғаннан кейін сол жерде дезинфекциялық ерітіндімен өңделеді немесе босатылған орындарда өңдеуден өткен тазаларына ауыстырылады. Контейнерлерді өңдеу орындарын тазалауға, жууға және дезинфекциялауға арналған, ыстық және суық су өткізілген, судың ағып кетуі ұйымдастырылған құрылғылармен жабдықтау қажет.»;

41-тармақ алып тасталсын;

42 және 43-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«42. Контейнерлік алаңдарды және контейнерлерді пайдаланатын және оларға қызмет көрсететін ұйымдар:

1) контейнерлік алаңдарды, контейнерлерді және оған іргелес аумақтарды тиісті санитарлық күтіп-ұстауды қамтамасыз етеді;

2) оларға уақтылы жөндеу жүргізеді және одан әрі пайдалануға жарамсыз контейнерлерді ауыстырады;

3) қоқыс қабылдайтын камералардың, алаңдардың, сондай-ақ қалдық жинағыштардың тұрақты жұбылуын, дезинфекциялауын, шыбындарға, кемір-піштерге қарсы дезинсекциялауын, дератизациялауын қамтамасыз ету бойынша шараларды қабылдайды.

43. Контейнерлерден коммуналдық қалдықтарды тасымалдауды жүзеге асыратын мамандандырылған көлікке тиеу кезінде шашылып қалған қоқыстарды жинауды оларды шығаратын ұйымның жұмыскерлері жүргізеді.».

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Облыстық мәслихаттың хатшысы А.НҰҒМАНОВ.

2022 жылғы «__» №__ облыстық мәслихаттың шешіміне қосымша

2015 жылғы 11 желтоқсандағы №349 облыстық мәслихаттың шешіміне қосымша

АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЛААРЫ МЕН ЕЛДІ МЕКЕНДЕРІНІҢ АУМАҚТАРЫН АБАТТАНДЫРУДЫҢ ҚАҒИДАЛАРЫ

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандырудың Қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 20-бабының 23-15) тармақшасына сәйкес әзірленді және құқықтық мәртебесі мен шаруашылық қызметінің нысандарына қарамастан, барлық заңды тұлғалар, жеке тұлғалар, сондай-ақ аула және қоғамдық аумақтарды абаттандыруға жауапты лауазымды адамдар үшін Ақтөбе облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру тәртібін айқындайды.

2. алып тасталсын

3. Осы қағидаларды мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) абаттандыру — сол немесе өзге аумақты құрылыс және мақсаты бойынша қалыпты пайдалану үшін жарамды жағдайға келтіру, халықтың дені сау, жайлы және мәдениетті өмір сүру жағдайын жасау мақсатында жүзеге асырылатын жұмыстардың (аумақтарды инженерлік дайындау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету, жолдарды салу, коммуникациялық желілерді және сумен жабдықтау, көріз, энергиямен жабдықтау құрылыстарын, жабындар құрылыстарын дамыту, монументті өнердің шағын сәулеттік нысандары мен объектілерін орналастыру, көгалдандыруды жобалау, шу деңгейін азайту, микроклиматты жақсарту, ауа бассейнін, ашық су айдындары мен топырақты ластандырудан қорғау бойынша) және көрсетілетін қызмет (аумақтарды құрғатуға және көгалдандыруға тазалау, жинау, санитарлық тазалау бойынша) жиынтығы;

2) аумақтарды жинау — тұрғындардың тіршілік әрекеттері нәтижесінде елді мекендерде түзілетін қоқыстарды (қалдықтарды) жинау, жою және залалсыздандыру мақсаты болып табылатын іс-шаралар кешені;

3) аулашілік аумақтар — шағын сәулет нысандарын, балалар, кір жаятын, контейнер алаңдарын, автокөлік орынтурақтарын, декоративтік құрылыстарды, аулаға кіру, үйге өтпе жолдарды орналастыру үшін пайдаланылатын (бір аулада бірнеше жер пайдаланушылар болған жағдайда бекітілген аумақтың шекаралары пайдаланылатын аумақтың шекараларына барабар немесе тараптардың келісімдері бойынша анықталады) жерлер;

4) бекітілген аумақ — осы Қағидалармен айқындалған, шекараларда жинау және күтіп-ұстау үшін бекітілген, жер учаскесі.

Қалалар мен елді мекендердің аумақтарында бекіту нысандары болып табылады:

бөлінген телімдер шекарасынан бастап өтпе жол жиегімен шектелген көше жақтағы аумақ; орамшілік аумақтарының телімдері; сақтау, жинақтау және басқа да мақсаттар үшін уақытша пайдаланылатын аумақ;

іргелес жатқан аумақ;

5) бөлінген аумақ — жерді пайдаланушының (заңды немесе жеке тұлғаға) иелігіне немесе Қазақстан Республикасының заңнамаларда көзделген құқықта, уәкілетті органдардың құқықтық шешімдеріне сәйкес өзіне қарасты нысандарды орналастыру үшін пайдалануға берілген жер телімі;

6) ғимарат — табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілікті объект (жер үсті, су беті және (немесе) жерасты, суасты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін;

7) жалпыға ортақ жерлер — алаңдар, көшелер, тротуарлар, өтпе жолдар, жолдар, жағалаулар, саябақтар, скверлер, қала ормандары, бульварлар, су айдындары, жағажайлар, зираттар және халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыруға арналған өзге де объектілер (жалпыға ортақ инженерлік жүйелер) орналасқан және оларға арналған жерлер;

8) жалпыға ортақ пайдаланылатын орындар — халық үшін қолжетімді немесе ашық болатын аумақтар, объектілер;

9) жөн-жосықсыз тегілген қоқыс үйінділері — меншік нысанына қарамастан, жеке немесе заңды тұлғалардың қызметтерінің процесінде пайда болған қатты тұрмыстық қалдықтар, ірі көлемді қалдықтар, өндіріс және құрылыс қалдықтарын, басқа қоқыстар, қар, мұздарды өз еркімен (жөн-жосықсыз) шығару (орналастыру) немесе жинау;

10) көлік жүретін бөлікті күтіп ұстау - автомобиль жолдарын пайдалану қағидасына жауап беретін, оның нәтижесінде жолдар мен жол құрылғыларының көлік пайдаланудың жай-күйі сақталатын жұмыстар кешені;